

REDACȚIA

Deak Ferencz-utca nrul 20.

ABONAMENTUL

Pe un an ... 20 cor.
Pe jumătate an ... 10
Pe 1 luna ... 2Nrii de Duminecă pe
an 4 cor.Pentru România și străinătate
pe an 40 franci.

TRIBUNA

ADMINISTRAȚIA

Deak Ferencz-utca nrul 20.

INSERTIUNILE

de un șir garmond: prima
dată 14 bani; a doua oară
12 bani; a treia oară 8 bani
de fiecare publicațiune.Manuscripte nu se
inapoiază.

Telefon oraș și comitat 502.

Alegerea dela Baia-Mare.

De Ioan Russu Șirianu.

Alegătorii din cercul Dobrei, îndeosebi conducătorii, atunci când s'au decis să rupă cu pasivitatea, desigur că nu aveau certitudinea izbânzii definitive... «Invingerea morală o s'o avem însă», ne spunea bravul protopop al Dobrei, oamenii stăpânirii o să se convingă că intrând noi în activitate, poporul nu mai e turmă fără păstor...

Au luptat însă cu toții din răspuțeri și izbânda lor a devenit un eveniment pentru întreaga noastră viață publică.

Alta.

În primăvara anului 1904 ajunge vacant cercul Nădlacului.

Nu ne putea veni în minte nimănui că acolo să alegem Român. Nici ne puteam închipui că pe Slovaci o să-i adtem pe toți într'un partid și dând umăr cu ei să alegem un Slovak. Am încercat însă tot ce se poate și trebuie, și în cele din urmă auzurăm de acord să candidăm un român. Nu cu gând că va fi ales (Românii ce abea a treia parte din alegători) ci pentru cinstea steagului. Să dovedim că alegătorii români nu sunt turmă fără păstor.

Tot așa făcurăm și la Pecica.

Invingerea morală a fost desăvârșită în ambele locuri. Am provocat balotajii am impus și stăpânirii și partidelor din opoziție.

Când s'a proclamat în iarna trecută la Sibiu activitatea, iarăși nu ne-am gândit în primul rând decât la *invingerea morală*. Să nu mai lăsăm adică masa alegătorilor români drept marfă de vânzare ori turmă — fără păstor.

Și nimeni dintre noi n'a intrat în campanie cu *siguranță* că va fi ales. Cei aleși la tot cazul că și ei și prietini lor au luptat însă din răspuțeri pentru a duce la biruință steagul național.

Să ne oprim apoi la cazul mai recent dela Hunedoara.

A putut să ia Dr. V. Bontescu ca *sigur* alegerea sa? În vreme de iarnă grea, pe distanțe enorme (cale de trei zile) putea să creadă că vom putea aduna toți alegătorii, ori că la întâia luptă după patruzeci ani de lăncezală, Românii vor fi așa de luminați, încât din 84 sate administrația să nu ducă și ea voturi?

De sigur că nu.

Luptă bărbătească s'a dat însă și toți fruntașii unguri și-au descoperit capetele înaintea virtuții naționale manifestate cu acest prilej.

Ni-am așteptat ca și la Baia-Mare să se dea o asemenea luptă. În țara lui Lucaciu mai ales, trebuia să ne dea dovadă despre virtuțile naționale propagate de atâtea vreme și cu atâtea jertfe. Dacă astă iarnă în graba mare, nu s'a pus nici o *candidatură națională în Sătmar*, unde sunt trei cercuri românești, credeam că cel puțin acum vom asista la o luptă înălțătoare. Mai ales că în jurul fruntașului iubit Dr. V. Lucaciu, văzurăm o pleiadă întreagă de luptători, un comitet în care figurează Dr. T. Dragos, G. Barbul, A. Farcaș, Nicolae și Avram Breban, Emil Câmpian, Stefan Cherecheș, tot fruntași cu vază în Sătmar. În Baia-Mare e apoi milionarul Alexe Pocol, în în apropiere e Const. Lucaciu, și dacă era nevoie, desigur ne duceam toți. Când ai 900 voturi românești, e păcat de Dumnezeu să nu dai luptă. Era destul ca în jurul candidatului național să adunăm nu 5 ori 6 sute, cât s'ar fi putut ușor, dar numai 2—300 din câți au votat cu Földes kossuthistul, și se provoca balotajii, se dovedea în luptă (și simțitor pentru partidele ungurești!) că alegătorii români sunt un partid organizat, disciplinat, că factorii competenți într'adevăr au grije să nu fie disperdere în mărcinile pustiului...

Așa însă, fără candidare națională, la ce s'a redus întreaga mișcare? Ni-o spune fruntașul Dr. Lucaciu: o conferință intimă electorală în cancelaria d-lui Dr. T. Dragos în care s'a discutat — la 4 Ianuarie — «asupra ținutei solidare a alegătorilor români»...

Prin ce s'a manifestat aceasta solidaritate?

Prin faptul că Földes kossuthistul a ntrunit două treimi din voturile date, prin faptul că alegătorii români au luptat pentru partidele ungurești.

E zădarnică adevărat orice enunțare făcută cu «demnitatea recerută» și după cele mai serioase consultări; în estii electorale numai *lupta și jertfa* cumpresc. Trebuie ținute adunări în centre, trebuie umblate toate satele și luminat poporul asupra datorinței lui naționale și lămurit că lupta nu numai pentruca să putem aleși, ci pentruca să ne manifestăm ca neam, pentru a dovedi prin fapte că poporul și frunșii *una suntem* și avem încredere numai în cei-ce mărturisesc programul nostru național.

Atâtea e de accentuat în partidul național curentul de a lupta pentru cinstea steagului, de a contribui la deșteptarea poporului prin candidări naționale și acolo unde sunter în minoritate, încât știm: când unii

frunșii din Nădlac esitau să pornească această luptă, ne pomenirăm cu Dr. Vlad și părintele I. Moța din Orăștie, se făcuse o formală campanie în care ne aruncărăm toți și pornirăm mișcarea națională și fără voia și concursul frunșilor români din Nădlac, cari se angajaseră dinainte unii în stânga, alții în dreapta, poporul însă a ținut drumul drept.

Și câte acuzări nu s'au formulat atunci, ce polemici!

Asupra cazului dela Baia-Mare trecem însă în tăcere, pare că nimic nu s'ar fi petrecut, măcar că multe învățăminte ne oferă.

Să fie asta desinteresare, ori că merge treaba după clasare: unii trebuie să facă și încerce tot, ear alții să se degajeze cu «conferențe intime»?

Bine ar fi ca în toate părțile să se facă tot pentru deșteptarea și întărirea poporului. E de dorit să strălucească în fapte naționale îndeosebi frații cari îl au pe Dr. Lucaciu în frunte. În jurul lui, Sătmarul întreg să se închiege într'o falangă puternică națională.

Alegerea recentă dela Baia-mare a fost un prilej care s'a pierdut. E. de regretat.

† Eugen Stătescu.

Partidul național-liberal din România a îndurat o mare pierdere: Eugen Stătescu, mândrie a partidului, fost în mai multe rânduri ministru (de externe și justiție) a încetat din viață.

Despre viața lui bogată, «Voința Națională» scrie următoarele:

Între bărbații de stat ai țării, a căror activitate politică este strâns legată de evoluția statului nostru în acești din urmă 30 ani, Eugeniu Stătescu ocupă un loc de frunte.

Născut la 25 Decembrie 1836. Doctor în drept dela Paris. A ocupat câțva timp după reîntoarcerea sa în țară, funcțiunile de avocat efor al statului și de procuror la curtea de apel din București.

Intrat în politică, în rindurile partidului național-liberal, este ales pentru prima oară deputat în 1870, la Pitești, și încă dela început, se relievează, grație inteligenței sale de elită, culturii și talentului său, ca un orator de frunte și, de și finar încă, ca un bărbat politic de valoare.

După evenimentele dela 1871, Stătescu ia parte activă, în opozițiune, la acțiunea partidului liberal și figurează printre frunșii coalițiunii dela Mazar-Pașa.

După răsturnarea dela putere a regimului conservator în 1876, Eugeniu Stătescu, care se bucura deja de o mare vază în toate cercurile politice, este ales deputat. Strălucitele sale calități, și marele său talent îl impun de îndată în primele

VÂNZARE MARE pentru transportare
toată marfa din magazin: articole
de sticlărie, porcelan și lămpărie se
vând cu prețuri foarte reduse

de pivalie.

Rog P. T. public binevoiască a se convinge personal; cercetarea magazinului nu obligă pe nimeni la cumpărare.

Szabó Albert
liferant de curte a A. t. Sile
archiducelui Iosif
Arad, str. Atczél Péter Nr. 1.
Telefon de oraș și com. 239.

rinduri și devine reprezentantul aspirațiilor tineretului liberal, care se grupase în jurul lui Ion C. Brătianu.

La formarea celui dintâi minister al lui Ion C. Brătianu, la 24 Iulie 1876, Stătescu este printre cei dintâi la care se adresează marele român, întră în combinație și primește protofoliul justiției.

Intrarea sa în minister a fost salutăta cu entuziasm de tot tineretul, care vede în această alegere, realizarea aspirațiilor lui și o nouă orientare în politica partidului național liberal.

Ca membru al guvernului, a făcut parte din misiunea, în frunte cu Ioan C. Brătianu, care a salutat pe împăratul Francisc Iosif, la 30 August 1876, la Sibiu, în numele Domnitorului.

La 27 Ianuarie 1877 demisionează, pentru a reîntra însă la 23 Septembrie acelaș an, tot la ministerul de justiție, păstrând de astă-dată acest portofoliu până în Iulie 1879, când s'a retras odată cu întregul guvern.

În tot timpul rămănerii sale în minister și într'o epocă foarte turburată, ca aceea a războiului și a evenimentelor cari au urmat, a fost unul din cei mai importanți colaboratori ai lui Ion C. Brătianu.

După proclamarea regalității, Stătescu face parte din cabinetul Dimitrie Brătianu (1881) ca ministru de interne, în care calitate ia parte la marele act al încoronării Suveranului.

Ion C. Brătianu revenind la guvern în Iunie 1881, încredințează ministerul afacerilor străine lui Stătescu, în niște împrejurări foarte grele, la ordinea zilei fiind chestiunea Dunării. Ca ministru de externe are o atitudine demnă și patriotică în această chestiune și rezolvă conflictul iscat cu Austro-Ungaria din cauza pasagiului din Mesagiul regal la deschiderea sesiunii parlamentare, prin care se afirmase, în mod energic, drepturile țării.

Remaniindu-se Cabinetul la 1 August 1882, Stătescu trece din nou la justiție, unde rămâne până la 30 Septembrie 1883, când se retrage, pentru a reîntra la același departament la 16 Decembrie 1885, Stătescu demisionează și după câteva zile, la 23 Martie, întregul minister se retrage.

Ca ministru, Stătescu a dovedit în toate împrejurările un spirit prevăzător, vederi înainte, o abilitate și o autoritate necontestată. Ca deputat și senator a fost o ilustrație a Parlamentului.

Ca ministru de justiție, în acest interval a făcut reforma judecătoriilor populare și a dat magistraturii libertatea și prestigiul necesar, ridicând-o și dându-i prestigiul de a fi în realitate una din puterile Statului. Silințele sale în această direcțiune, în care a pus întreaga sa capacitate și toată ardoarea, pe care o dă o adinca convingere, i-au stabilit autoritatea, stima și respectul de care în todeauna s'a bucurat în toate cercurile magistraturii.

În opozițiune (1888—1895) Stătescu a fost unul din fruntașii partidului național-liberal și o autoritate între bărbații politici ai țării.

La revenirea la putere a partidului național-liberal, în Octombrie 1895, Stătescu intră în minister la departamentul justiției. În scurtul timp al trecerii sale la acest minister, până în Noiembrie 1896, reformează judecătoria de ocoale și prin modificarea introdusă în legea de organizare judecătorească, prin care se interzice funcționarea a două rudenii la o aceeași instanță, dă mai multă garanție justițiabililor.

Retras odată cu întregul minister, Stătescu își reia locul de senator. În Martie 1897 este ales la demnitatea de președinte al maturului Corp, încredere ce i-a fost renoită la deschiderea sesiunii următoare, Noiembrie 1897, pe care însă n'a putut-o primi diu cauza împrejurării lor politice în deajuns de cunoscute.

În timpul opozițiunii (1899—1901) Eugeniu Stătescu dă un mare ascendent campaniei ce se ducea contra politicii nefaste a guvernelor con-

servatoare, prin manifestările sale în momentele cele mai importante. Se știe adâncă impresiune ce a produs în toată țara scrisoarea ce a publicat prin care vesteja faimoasa afacere a finului, și atitudinea sa hotărâtă în cealaltă afacere, tot atât de scandaloasă și umilitoare pentru țară, proclama Hallier.

În 1901 este ales președinte al Senatului și în această înaltă demnitate dă un sprijin puternic guvernului liberal chemat să îndeplinească o grea sarcină, iar la 18 Iulie 1902 solicitat de șeful partidului, dl Dim. Sturdza, intră în minister, la departamentul justiției. Starea sănătății nu i-a permis să păstreze mult timp portofoliul și în toamna anului 1903 s'a retras din minister. Scurta sa trecere pela minister a fost, ca în totdeauna, remarcată prin grija și sollicitudinea sa pentru bunul renume și prestigiul magistraturii.

Mai zilele trecute, cedând solicitărilor amicilor noștri din R.-Sărat, primise să candideze la vacanța dela colegiul I de Senat din acel județ. Catastrofa, care isbește de o potrivă țara și întregul partid național-liberal, sărobește toate speranțele.

Eugeniu Stătescu a fost unul din cei mai străluciți bărbați de stat a țării, un eminent jurist-consul și o ilustrație a baroului, o mândrie a partidului național-liberal. 1)

Augurii păcii.

— Criza. —

Iar o zi, în care a predominat dispoziția păcii. Regele voește pacea, Fejérvári o voește, Coaliția încă o voește — toți o voesc. E aceasta un semn bun ori rău a avea pentru pace, asta firește nu se știe. De atâtea ori în trecutul actualei crize, tocmai momentelor de asemenea luciditate, li-a urmat cele mai violente izbucniri.

Poate, sub aceste impresii de unanimă pace, ori poate tocmai trădând o dispoziție de primejdie a ei, doi corifei maghiari, își îndreaptă cuvintele lor către Români, în semnul tot al — păcii. Conte Apponyi Albert și Szivák Imre.

Ziarele maghiare de ieri reproduc toate scrisorile mai ales a contelui Apponyi cu toate, că el a spus mai puțin. Fraze, mai mult ori mai puțin nebuloase și confuze.

Momentele mai însemnate ale Crizei sunt următoarele:

Glasuri de siren.

De odată pe doi corifei șovinisti îi apră dragostea de Români. Unui, ieri încă stălp al partidului liberal, până ce aci răsăria soarele: Szivák Imre, deputatul Bisericii-albe, celalalt, ghiciți ce? nimeni altul decât contele Apponyi Albert. Întem într'adevăr încântați de marea cinste scu graba nici nu ne putem da seamă, că oareșin ce am meritat-o.

Vom căuta, după-ce ne vom desmeteciuiți din plăcuta surpriză, să le răspundem ruilor amici, la locul acesta ne mărginim numai a face cunoscute fericoarele șzózat-uri. Eată fraze culminante ale contelui Apponyi:

— Dacă frații noștri nemaghiari au a plângeri, nu sunt oare acelea mai mult ori puțin identice, cu acelea cari lovesc pe cetățence vorbesc limba maghiară? Și dacă au și spiale ponosuri împotriva-ne, apoi ce este, ce stân calea

1) Note luate din Parlamentul României domnul George D. Nicolescu.

aprecierii nepreocupate a acelora? Oare nu faptul, că viața națională maghiară restrânsă între cadre strâmte n'are încredere în propria-i putere morală; că se vede avizată la mijloace mici, pentru că e schilavă și atirnată. Ce alte, mărețe și sublime trăsături n'ar introduce în politica noastră națională, posesiunea neatârării și plenitudinii vieții naționale. Neatârarea este solul, pe care devine firesc și sănătos totul. Ungaria independentă nu va avea nevoie, a pune cetățenilor noștri nemaghiari, ca pretențiune specială, alipirea către patria maghiară, pentru că ea prin gloria-i strălucitoare va crea alipirea aceasta. Limba statului maghiar asemenea, îndată ce se eliberează din starea de umilință, care o esclude și din unele instituțiuni ale statului maghiar, va afla uși deschise în inimile tuturor cetățenilor maghiari; doar nu pentru aceea cere iertare, ca să le asuprească propria limbă și cultură, ci pentru a cimentă pe toți cetățeni patriei, ca să le oblescă tuturora deopotrivă calea la cele mai înalte trepte ale statului și ca să-i lege cu aceleaș legături ideale la o patrie ideală și strălucită. E vis oare asta? Nu, ci un adevar real întemeiat pe firea conștiinții popoarelor, ba mai mult, dacă așa vom voi, icoana viitorului patriei noastre.

Celalalt, Szivák, e par'că și mai sonor. Eată cum glăsuște:

— Ce trebuie acum? A recunoaște, că baza comună a existenței noastre împreună este dreptul maghiar de stat, constituția patriei, pe lângă cari naționalitățile, tot ce din punct de vedere social și politic are preț pentru dinsele: își pot conserva, liber desvolta. Atributele mari ale individualității naționale: limba, biserica, școala, cu un cuvnt lumea culturii naționaliste. Nimeni nu volest invaziuni pe aceste terene pentru că autonomilor lor p'aceste terene le-au asigurat legile țării. (Cea de naționalitate! N. R.) și noi, cari luptăm pentru integritatea constituției: ținem de sfințite fiecare atom al aceleia, de noi nimeni să nu răibă teamă, ca ne-am angaja la vătămarea aceleia.

Operetele din comitate.

Se anunță din Turoczsztmárton, că instalarea fișpanului Köcsön Lajos s'a făcut acolo Sâmbătă, între împrejurări foarte interesante. Fișpanul ai rupt pecetea de pe ușa sălii și a deschis-o prin un lăcătuș militar. Dupăce ungurii au hotărât, să demonstreze prin absență, fișpanul a depus jurământul și și-a expus programul numai în fața a 12 naționaliști Slovaci, membrii ai congregației. Dar dacă în lăuntru erau așa de puțini, nu tot așa erau afară, unde s'a adunat mulțime mare de popor slovac, care a demonstrat, pe lângă accentele imnului național «Hej Slovaci», în favorul fișpanului. În vorbirea sa program, fișpanul a promis, că va respecta strict legea de naționalități.

Ungurii, zic ziarele șovinste au fost foarte revoltați, dar curios, revolta aceasta n-a mai căutat forma de expresiune din Dobrițin. Poate nici nu era consult.

Se anunță din Lugoj că ministrul de interne Kristóffy, a nimicit acum și a doua oară concul congregației comitatului Lugoj, în chestia rezistenței pasive și a îndrumat pe vicișpan, sub urmări de gravă răspundere, ca imediat să administreze dările plătite benevol. Vicișpanul în urmarea aceasta, a convocat pe 18 crt, congregația pe extraordinară.

Din Dobrițin se vestește, că fișpanul batut Kovács Gustáv, a făcut, pași pentru convocarea unei nouă congregații, care să-l — instaleze. Sperăm, că nu-l vor instala ca întâia oară.

Sirolin

Promovează apetitul și greutatea corpului.
delatură tusa, fleγμα, asudarea noaptea.

Se prescrie zilnic de numeroși medici profesori la morburii de plumăni, cataruri, tusă corulsivă, scrofulosă, influență.

Oferindu-i-se publicului imitații fără preț, se cereă totdeauna: **impachetarea originală „Roche“.**

F. Hoffmann-La Roche & Co, Basel (Eletia).

„Roche“

Se capetă prescriindu-se de medii la farmacii à 4 cor. sticla.

Complicitatea guvernului grecesc la masacrele din Macedonia.

Destăinuiri din cartea albastră engleză.
Sunt cât se poate de însemnate datele din cartea albastră pe care guvernul din guvernul englez a publicat-o asupra afacerilor Macedonia. Nimeni nu va putea acuza pe reprezentanții englezi în Turcia, nici de grecofobie, nici de bulgarofobie. Afirmările și constatările lor au deci în ochii noștri mult preț.

Încă dela 7 Aprilie 1905, într'un timp în care bandele grecești începuseră să săvârșească cruzimi și incendii, împotriva ori cărei propagande anti-elenice, D. Greecs, consul general al Angliei la Salonic, a informat pe dl O'Connor, ambasadorul englez la Constantinopol că «bandele grecești circulă liber în vilaiet, mai cu seamă în cazasul Venidjé, fa Ghevegheli și la Doiran». Ele terorizează satele exarhiste și servesc ca spioni armatei turcești care luptă împotriva bandelor bulgare.

Este logic ca bandele grecești să nu fie nici supărate, nici urmărite de autorități. Dacă într'o singură împrejurare, la Harsanli, ele s'au isbit cu armata turcească, este fiindcă soldații turci cari se luptau cu o bandă bulgară, au luat banda grecească drept niște bulgari cari veneau să dea ajutor compatrioților lor.

Dl Greecs notează că «criminalitatea din partea Bulgarilor nu s'a mărit», și că pe de altă parte bașibuzucii musulmani iau parte la «nefolositoarele întreprinderi ale armatei». «Din această participare au decurs scene de dezordine și de ruină». Dl Greecs stabilește astfel în chip linpede prezența otomanilor printre bandele grecești, și participarea, când activă, când pasivă, a autorităților și a armatei turcești la acțiunea acestor bande în contra Bulgarilor.

Dl Mac Gregor, pe atunci consul la Monastir, scrie la 9 Aprilie ambasadorului său amănunte asupra măcelului dela Zagoritichani cari confirmă punct cu punct pe cele date de Curierul European. La scrisoarea dlui Mac Gregor se adaugă o lungă expunere a evenimentelor dela Zagoritichani, făcută de generalul Petroff, cece dovedește interesul pe care-l dă guvernul englez notelor cari emană dela ministerul sferelor străine din Sofia.

Ministrul Angliei la Atena, Sir Francis Elliot, adresa la 17 Aprilie, 1905, marchizului de Landsowne răspunsul pe care dl Scouzès, ministrul de externe al Greciei, i-l dăduse verbal în privința întăririlor bandelor grecești și trecerea acestor bande pe teritoriul grecesc. D. Scouzès mărturisese că formarea acestor bande nu este permisă de guvern, dar că «pe de altă parte, nu este cu putință ca să se împiedece niște simpli particulari de a trece o linie de munți așa de întinsă, și care prezintă atâtea greutăți». Și dl Scouzès adaugă: Când este vorba de Bulgari, insurgenții ucii sau făcuți prizonieri purtau uniforme militărești și arme marcate cu marca depozitului Statului, pe când atunci când e vorba de Greci, nu este nici o urmă de vre-un amestec oficial.

Ministrul a spus, — observă Sir Elliot, — că știa cumcă acest fapt e explicat prin faptul că armele și uniformele fuseseră furate, dar nu crede, că, după părerea sa, trebuie să se fi făcut o confuziune produsă din asemănarea uniformelor soldaților bulgari.

Consulul englez din Volo raporta ambasadorului său la 16 Aprilie 1905, că mici cantități de arme sunt introduse în chip fraudulos în Macedonia, probabil de vapoare și în împrejurări cari dovedesc complicitatea autorităților grecești, că afară de asta insurgenții, constituiți în corpuri, au primit dela aceleași autorități ușurințe pentru a trece granița. Consulul prevedea că în lunile următoare trebuia să se declare o mare activitate a bandelor grecești.

După informațiunile date de ofițerii englezi din geandarmerie, la Drama, introducerea prin fraudă, în Macedonia, de către greci a armelor luate dela Volo, este lucru curent.

La 22 Aprilie, sir Francis mai telegrafia Sir Landsowne spre ai anunța că 300 mulți cretani, plecaseră dela Pireu, sub comanda locotenentului Manos, spre a se uni eu bandele grecești din Macedonia.

Sir Elliot ezitase la început să creadă această știre, în ce privește numărul oamenilor și faptul că erau comandați de locotenentul de cavalerie

Manos, de oarece acest ofițer era adjutantul de război din Atena, însă noi informațiuni demonstrară totuși lui sir Francis că un mare număr de oameni părăsise Pireul, îndreptându-se spre Nord și că locotenentul Manos obținuse un concediu pentru țară și străinătate.

O mie de oameni erau gata de a urma corpul lui Manos, și se zice, între altele că guvernul susține mișcarea și că va cheltui în acest scop, un milion și jumătate de drachme.

Este cu putință, adaugă sir Elliot, ca câțiva funcționari să fie complici ai acestei mișcări.

Ministrul plenipotențiar englez află de asemenea că erau la Atena două comisii organizatoare acestor bande, sylogul macedonean și Hellenismul, cari desfășură amândouă o mare activitate.

Telegrame.

Deputatul Russu Șirianu — achitat!

Oradea-mare, 15 Ianuar. **Senatul de acuză, după o pledoarie admirabilă a avocatului Dr. IUSTIN MARȘEU, a absolvat pe Russu Șirianu de acuza, sub care a fost pus pentru cartea „Românii din statul ungar“.**

Moartea lui Eugen Stătescu.

București, 14 Ian. Azi de dimineață la clubul liberal din calea Victoriei s'a arborat drapelul negru.

De pe la orele 9 dimineața numeroase persoane marcante au sosit pentru a semna în registrul depus în vestibulul locuinței defunctului din str. I. C. Brătianu.

De asemenea au sosit numeroase telegrame de condolențe din toată țara.

Înmormântarea lui Eugen Stătescu se va face Luni 15 Ianuarie la ora 1 jum. d. a.

Numeroase coroane, acoper catafalcul defunctului. Președinția consiliului de miniștri a trimis o frumoasă coroană cu foi de laur, care a fost depusă în camera mortuară.

Tot astăzi s'a prezentat la locuința decedatului aghiotantului regal Volvoreanu care a prezentat familiei condoleanțe în numele M. S. Regelui.

Pățaniile unei bonboniere în ziua de Anul Nou.

I.

Am văzut multă lume la Capșa în ajunul sfântului Vasile și am auzit repetându-se mereu aceleași nerozii, însoțite de aceleași zimbete prefăcute; încât îmi vine greață să istorisesc cu de amănuntul toate pățaniile mele.

Voi trece repede peste ele în speranță, că aceste rînduri vor ajunge sub ochii bunului tînăr îmbrăcat în blană, joben pe cap, cu mâna înmănușată, care împinge cu nepăsare ușa cofetăriei Capșa.

Măcar de ar putea deschide ochii bunului tînăr asupra nestatorniciei lucrurilor omenești. Aceasta te va consola poate, bunule tînăr!

La Capșa în ajun.

— Și această bonbonieră, domnișoară?

— Zece poli, domnule.

— Castane?... Bine. Te rog să pui în cutie carta mea, și să o trimiți numai decât la...

Nu mai auzi nimic.

Cutia în care eram cîrcă se închisese. Intunec beznă. Avusem însă timpul de a celi carta ce mă însoțea:

Jenică X...

și mai jos cuvântul litografial de: *Prefect*, precedat de un mic: fost abia vizibil și parcă scris cu părere de rău, pentru a da de gândit.

Bine! Eată un funcționar disponibil. Eram liniștit, mă introduceam în lumea oficială și politică, poate la vre-un domn ministru chiar?...

Ear' văd lumina. Ne aflăm într'un drăguț iatac îmbrăcat în mătase vișinie.

Abonați „Tribuna“!

Abonați „Tribuna“, — eată cum să se întîmpine unii pe alții prietenii și cititorii noștri, și toți Românii de bine cari vor să spriginească pe luptătorii naționali.

Rugăm îndeosebi pe abonenți să grăbească cu reînnoirea abonamentului, trimițând banii chiar de p'acum.

Deși în anul ce înținem „Tribuna“ va înfățișa cu însemnate îmbunătățiri, va tipări cu litere nouă și pe hârtie bună, numărul de *Dumneacă* (pentru poezie) va fi de 12 pagini, totuși

prețul abonamentului rămâne același:

20 coroane pe un an,

10 „ jumătate an,

5 „ trei luni,

2 „ o lună.

Numărul de săptămîna, pentru poezie va costa:

4 coroane pe un an, ori

2 „ jumătate an.

Îndeosebi acum, când kosanthistii vor să otrăvească sentimentele naționale joaze românească scriind după gîndul i preoții și învățătorii români să-și socotească drept o sfîntă datorie a face abonenți cât mai mulți pentru „Tribuna“.

Numai întăririle unii pe alții, vom putea duce la isbîndă însăși lupta pentru binele neamului.

„TRIBUNA“.

Ușor-miros de mîesunele.

Doamna cu frecețe pe lângă stăpînire e de treizeci de ani și strălucita sa frumusețe este la apogeu, cum ar zice astronomii. Un val de dăruțele — cred că din cele mai scumpe — clocește și șerpuește împrejurul corpului său.

Ea șede într'un fotel cu capul aplecat și privirea pierdută într'un vis. Cîte odată un zimbet nehotărît desemnează areal buzelor ei de gra roață roșie.

Fata din casă — o draguță și șireată ștengăriță blondă și rumenă — sta tîne între mînușitele ei grăsuții cu gropițe mandalirii și mă zintă stăpanei.

— Ti!... o bonbonieră verde!... Ah! de nule Jenică, ai prea puțin gust pentru un om care aspiră să-și rezeze sentimentii!...

— Dacă coconita mi-ar da voie? îndrăznii a zice fata din casă.

Așa ori altfel tot trebuiau mîncate castanele mele, și nu m'ași fi separat să fi fost roșii albi colțșori ai ștengăriței.

— Îți place, Marito? bine, ia-o fata dăruesc...

— O! sărut mîna, coconită!

— Dă-mi să gust și eu din castane!

Și două din castanele mele muriră vesel între buze rumene și rențăite de frumozii dințșori ai stăpanei și ai servitoarei.

Ear' se făcu beznă în jurul meu.

Fără îndoială eram să văd odăța Mariei... o odăță în pod, cu lighian și ibric pe o masă un ghiveciu de mușcata la fereastră și cîtev fotografii pătate ale rubedeniilor domnișoarei Marița.

Instrucțiune publică — gratuită.

E lucru vechiu și în deobște cunoscut, că baza educației, straja obiceiurilor și moravurilor naționale și creșterea acelor răsături din cari se alcătuiește caracterul unei națiuni — este școala și îndeosebi școala populară, ca temelie a toate. Toate popoarele și toate țările au înțeles pe deplin misiunea această importantă a școlii, ce o are în cursul clădirii edificiului național și ca esflux acestei percepțiuni, toate statele au adus cele mai jertfe, cele mai mare sacrificii, pentru ca zestrea școala, cu localități și tot ce-i trebuie a fi adevărată școală — focar de cultură și re- așa încât astăzi între popoarele culte nu găsești țară, unde începuturile culturii să se împartășească — din case umede, întunecoase și în întreținute — din partea unor învățători salarizați ca vai de ei.

E lege naturală, ca fiestecare popor să fie îndreptățit la comorile comune ale civilizației, e lege naturală însă și aceea, ca fiecare popor își are terenu deosebit între marginile cărui își dezvoltă în mod special individualitatea, își alcătuiește și-și afirmă naționalitatea. Deci fiestecare popor, ce ține la trănicia sa, precum își are limba mamei sale, așa trebuie să-și aibă și creșterea și cultura sa națională, prin urmare, e condamnată și nu se poate mai pacătoasă încercarea cu un popor, de-a silii, de-a suprima dreptul de creație și dezvoltare a unei națiuni. Și cu atât mai dureroasă este nedreptatea aceasta, dacă se face într-o țară poliglotă — care de altcând e constituțională, — unde prin legi trecute prin Parlament și sancționate de cap încoronat se cheamă săseștie tuturor națiunilor egală îndreptățire, pe orice teren.

Așa și în țara noastră se comit celea mai solene nedreptăți, chiar din partea acelor, care ar trebui să fie pământul regilor. — Și când se în picioare chiar acele țări, cari ar trebui să fie mai tare protejate de legi, fiindcă adevărat a ne suprima limba, toate instituțiile și mai ales acum pe urmă a ne tăia în rădăcină și lumina prin instruirea școlilor noastre.

Fiindcă adică samă de importanță mare a școlii, — confrății noștri maghiari — în loc să urmeze calea îndreptată de popoarele culte, de-a jertfi cât numai se poate pe altarul școlii pentru a înzestra fiestecare școală, dela cea de cămin până la universitate cu localități, profesori și așa precum e și de timp și nevoile școlii, — ascultând de la papi veninoasă a sovinișmului și seduși de

orgoliul național, în ciuda tuturor adevăraților pedagogice, pușuși-au de gând instruirea, maghiarizarea școlilor noastre, cu 'n cuvânt vreau a pune în practică visul utopic, de-a contopi naționalitățile într-o singură națiune maghiară.

Și pașii primi pe aceasta cale făcându-i-au în vara anului trecut ministrul de culte și instrucțiune publică de pe atunci — celozul Berzeviczy prin cunoscuta-i poruncă strașnică... Și odată făcându-se începutul n'or mai slabi din aducerea multelor și felurilor legi, toate pentru greutatea și spre paguba noastră, căci doar numai începutul e greu, după cum prea bine putem vedea, că după Berzeviczy de ieri, astăzi vine un Lukács, apoi mâne altul, și iar altul până în infinit.

Acum mai nou însă pe calea asta apucată de ministrii instrucțiunii publice, poate, că din pricina, că mijlocul inventat pentru a se ajunge la țintă, nu s'a părut destul de sigur, actualul guvern în programul său ne pune în vedere și instrucțiunea publică gratuită. Noi n'am avea de căt să ne bucurăm din tot sufletul și să salutăm cu toată căldura inimii o astfel de idee, care ar fi de la sprijinirea școlilor și răspândirea luminei, — de-a sprijinul acesta ar izvorî din gând curat. Durere însă noi de atâtea ori am fost irăși pe sfoară, în cât nu ni-se poate lua în nume de rău, dacă ne cam codim a ne încrede și ne cam ferim de a primi de bani buni ajutoarele și sprijinul ce ni-se oferă din partea confrăților maghiari. Și cred, că nu ne înșelăm nici acum, când cu suflet liniștit înăuntru, că nici gândul instrucțiunii publice gratuite — nu-și are izvorul curat.

Că ce adică intenționează actualul guvern cu planul instrucțiunii publice — gratuite? nu ne poate costa multă bătaie de cap. Va fi destul a ne aduce aminte, că din acest guvern face parte și ministrul Lukács. Iar planul ministrului Lukács? Nu ne mai întrebăm, ni-l-a spus dsa pe față. Și să nu ne alintăm cu gândul, că planul, plan va rămânea. Nu, căci înfigându-se ideea aceasta odată în gând, proba de a se realiza — după cum se exprimă un stâlp de a actualului guvern ministrul Kristóffy, în firul documentării proiectului sufragiului universal, unde într'altel zice: și când instrucțiunea publică gratuită va fi înființată pe toată țara... — e numai cestiune de timp.

Iar când în cursul vremii pas cu pas realizarea ideii se va cerca, oare noi ce vom face? Până acum, când spre paguba noastră legi se aduceau, scriam articoli înversunati, vorbe pline de tânguiri duloase, și apeleam la simțăminte umane, însă după cum vremea ne-a demonstrat, fără de nici un rezultat, — deci aceste nu mai încap.

Di Eugen Brote, într-o serie de articoli cuminti și cu pricepere alcătuiți, a găsit pe dru-

muri încă neumbiate o părtie, pe care ni-o n comandă să o urmăm pentru de a ajunge, și mai îngraba la ținta de a pune temelie sigură culturii noastre naționale. Și aceasta țintă credem s'o ajungem prin întemeierea unei asocieri școlare, care va avea de scop în prima linie, să strângă prin contribuții regulate a membrilor și fondurile necesare și în linia a doua a sprijini și ajuta moralicește autoritățile școlare la realizarea programului de acțiune.

O idee nu se poate mai sanătoasă... aceasta, adică ca în răsămpul, în care noua binevoitorul guvern va putea câștiga suma, care să-i dea puțință de a realiza planul cu instrucțiune publică — gratuită, — să ne câștigăm și noi din parte-ne o sumă corespunzătoare, ca pe vremea punerii în practică a planului, noi să nu mai fim avizați la milostivitatea guvernului, ci puțință de a realiza instrucțiunea publică gratuită — adevărată, s-o avem din agoniseala noastră proprie, având fondurile noastre proprii.

Întrebarea e însă: cum, pe ce cale și prin ce mijloace vom ajunge mai curând la țintă?

Calea și mijlocul arătat de dl Brote, ca directivă, ca plan e nu se poate mai bună.

Însă noi așa credem, că în cursul realizării va întâmpina mari greutăți, căci, durere dar astăzi la noi un fond menit de a crește așa zicând prin afrande — jertfe benevole, — fie acele date chiar pentru un scop așa de mare, cum este luminairea neamului nostru prin cultură și știință — ar crește din cale în afară anevoios, și mult amar de vreme ar trece până ce ar atinge suma cerută — durere dar părtia descoperită de d-nul Brote e atât de neumbiată, încât multora din ai noștri încă multă dragoste cătră ce e al nostru le mai trebuie să apuce pe părtia arătată, ca astfel, din părtie, — drum bătut să se facă.

Noi însă, dacă nu vom să ne înghită vâitoarea sovinișmului — cel puțin pe vremea când guvernul va dispune de suma trebuincioasă pentru executarea planului desaminiit, — nesmintit trebuie să fim stăpâni peste amintita sumă.

Deci din nou ni-se impune întrebarea cum? și prin ce mijloace?

Asocieria școlară recomandată de dl Brote, să se înființeze nesmintit, însă prin mijloace potrivite, după puțință trebuie solicitată — urgențiată realizarea cât mai în grabă a țintei.

Și aceasta urgențare, doar mai potrivit s'ar putea face, dacă pe lângă asocierea școlară vom recurge și la ajutorul mijloacelor ce le avem, adevărat ne vom face socoată despre toate averile școlare despre care dispunem în fieste care comună, socotind totodată și aceea, ca în special pentru fieste care comună, câtă sumă s'ar recere și în căta vreme s'ar putea aceasta agonisi să

După ce visasem minunățiile unui salon de ministru, mă prăvălam în odăla unei cameriste.

— Aceasta fără nici o tranziție.

Trebuie să o mărturisesc, că eram foarte jignită de această părtanie.

IV.

Când revăzui lumina zilei... mare-mi fu mirarea de a mă găsi... în poala celei mai încântătoare ochesele ce ai putea avea — coioarea feței — cu ochi albaștri și buze nărușine.

Aruncă în juru-mi o privire curioasă. — Mă aflu într'un ietăcei — cabinet de toaletă. Peretii cu desemnuri magice pe un fund de culoarea cealului, mobile chineze cu draperii din aceeași sticlă, porcelane, lacuri și fildeşuri de China. Parfum de Hylang-Hylang.

Noua mea stăpână ține în mână o scrisoare, care ar dori să o citească, dar' abia ajunge să eze puțin câte puțin.

— ... Draga mea Didino, cu ocazia stănsile, îți trimit această bonbonieră cu zaharate... — Ce păcat, că Costică, pro-neu de declamație, nu este aci, mi-ar fi dat el aceste afurisite măzgălituri! ... zaharate...

— ... Fi atât de dragută, dacă ai vrea să vorbești de mine cu regisorul tău... a-și dori atât de mult să joc comedia la teatru național... — Auzi gâscuța, care și închipue, că o să m'apuc!...

— ... Cred, că așa fi bine în roluri de subretă... — Numai atât, dragută?... — ... în sfârșit, mă bizui pe tine, dragă Didinico, și-ți doresc An Nou ferencil. Prietina ta, Marita.

— Bizuete pe mine, Mitico, și bea un strajnic păhar de apă!... Ba bine, că nu te voi

baza la teatru, pentru că să-mi șterpelești rolurile mele, succesele mele și... celelalte!... Uite! dar sunt bune castanele! Cât despre scrisoare, eată ce cinste îi faci!... În foc!...

V.

Pierd trei castane în noua mea părtanie, dar' scapă din podul Mantei și la urma urmelor nu prea sunt supărată să iau puțin aer din înalta lume teatrală.

Dar' ușa se deschide și mitica — floarea elegantă Bucurestene — vine spre noi, cu țigara în gură, o gardenia enormă la butonieră, și scrivisit corect dela cap până la picioare.

— Dragă bibilică!
— Bon jour mitică!
— Vin dela Nicu: ghiceste ce cadou de Anul Nou i-a cerut Lilica?...

Nu! e colosal!... Noua bucătărie, legată cu monogramul ei!... Și atunci Nicu strigă: Astăzi dragoste!

— ... Să vezi, că la urmă o va lua de nevastă! Nu! E colosal!... Uite! cine ția dat această bonbonieră verde?

— Una din priefinele mele!...
— O bonbonieră de cel puțin zece poli!... Bibilică!
— Mitică!

— Imi vine un gând săibatic! Bibilică, mă înșefi!... Această bonbonieră nu vine dela o prietina!

— Și dela cine, mă rog!
— Dela cine? ți-o voi spune!
— M'ai îndatora, dragul meu!

— Făgăduiești, că vine dela acel... Costică? Dela acel... profesor de declamație, amantul d-tale în fine!...

— Mitică, ești nebun!
— Dar' nu va merge așa, d-ta vei înapoia numai decât această bonbonieră acelu... domn! O voesc! De ahmimeri nu mai vreau să te întorci la teatru! Ah!...

— Mitică, gândește-te, imi zdrobești cariera!
— Dar' d-ta nu-mi zdrobești inima, Didino!
— Fie Mitică, voi înapoia această bonbonieră, dacă dorești... dar'...

— Bibilică?...
— Ia-ți nălăria și aleargă de-mi cumpără Noua bucătărie!... O voiesc și eu la rindul meu!
— Ori îți închipui, că!...

— De ce nu!... Prețuesc și eu cât alta!... În fine ia-o ori las-o!
— Bibilică!...

— Ce mai vrei?

— Preferi să fie legată cu monogramul tău?...

VI.

De astădată știam, unde mă duc. La dl Costică, profesor de declamație.

Când fui scoasă din cutia mea, așezată pe masa de lucru a renumitului profesor, între un volum de Alexanđri și un Curs de declamație, nu putui să mă opresc de a zimbi la vederea gurei căscate de uimire, cu care se uita la mine ilustrul Costică.

Deodată meșterul Costică observând într-o oglindă ciudata figură ce făcea în fața mea, mă părăsi și apropiindu-se încet de oglindă — cu mâinile în șolduri și corpul plecat înainte — fără

putem realiza scopul în cursul al vre-o 20 ani? Aceasta însă numai prin o statistică exactă a tuturor averilor școlare, fie acelea în bani, pământ sau bucate — o vom pute ști.

Și alcătuită aceasta statistică, ne vom convinge, că — cu excepțiunea a câtorva comune — în cea mai mare parte a comunelor noastre, învățătorii sunt dotați mai mult prin naturalii, care toate formează averea noastră școlară.

Acum, dacă știm în fiecare comună în ce constau naturalii, și în ce preț sunt computeate, n'avam decât să stăruim pe lângă credincioși ca prețul computat pentru naturalii să-l solvească în bani gata, lămurindu-i că aceasta răscumpărare a naturaliiilor n'are să dureze mai mult decât vre-o 20 ani, după a căror trecere nu numai că nu vor mai avea a solvi nimic, dar vor mai dispune și peste un fond, care le va fi spre mare ajutorare în toate privințele, — și cred, că aceasta persaduire prin tact recerut, nu va întâmpina mari greutăți. Și dacă pământurile le-am arândă, iar bucatele le-am fructifica, — în fiește care comună, — din suma incursă din esarendare, care an de an, împreună cu procentele s'ar capitaliza și din bucatele capitalizate, — la 15—25 ani am ajunge că din interesele acestora am putea dota învățătorul, ba am pute acoperi multe alte trebuințe ce se impun la susținerea școalelor.

Să luăm de pildă o comună care are avere școlară de 4 jugăre pământ. Esarendat acesta numai cu 100 cor. la an, și capitalizându-se aceasta sumă împreună cu procentele, peste 25 ani da un capital a cărui interese pesterce suma de 600 cor. unde mai punem apoi eventuala fructificare a bucatelor? Așa că în cel mult 20 ani, în comunele care dispun de pământ și fond de bucate, pe toate liniile nesmintit putem realiza instrucțiunea publică gratuită. Iar în comunele, care sunt lipsite de atari averi, ținta dorită o vom ajunge prin resursele ce ne va tinde asocierea școlară.

Foloasele, ce vor rezulta pe întreg ogorul nostru național din punerea în practică a celor mai sus înșirate — mă simt dispensat de a le mai arăta, poate să vadă ori și cine și poate să-și tragă conchiziunile recerute.

E vorba numai de a se realiza cât mai curând și necondiționat.

Autorităților noastre superioare bisericesti, le este rezervat, — din firea lucrului — realizarea acestei chestiuni. — deci cu atât mai ușoară ne este poziția și cu atât mai mare încrederea în realizarea cât mai grabnică a chestiunii menționate, căci cunoscută este tuturora preocupățiunea prediictă a autorităților noastre bisericesti, în îmbrățișarea tuturor chestiunilor menite pentru ameliorarea poziției, nu se poate mai grea a credincioșilor,

— deci nădejde tare avem, că realizarea instrucțiunii publice gratuite, cât mai curând pe temeiul solid se va pune.

Iosif Târâu.

NOUȚĂȚI.

ARAD, 15 Ianuarie 1905.

Anul Nou în Arad.

Ziua Anului Nou a fost serbată cu osebă solemnitate în Arad.

În catedrală, serviciul divin a fost celebrat de protosincelul *Roman R. Ciorogariu*, cu azistența protopopului *V. Beleş* și a preoților *Vățian* și *Vesalon*.

Predica ocazională a ținut-o parohul Aradului, *Traian Vățian*.

P. S. Sa Episcopul a ascultat până la sfârșit atât sfinta slujbă cât și pătrunzătoarea cuvintare a părintelui *Vățian*.

După terminarea serviciului divin, clerul fruntașii și toate corporațiunile au mers la aulă, să prezinte omagii Episcopului. P. S. Sa i-a primit în salonul mare, deastădată mult prea mic pentru a încăpea lumea, care a umplut și celelalte odăi și coridoarele.

Omagiile au fost aci prezentate, colectiv prin directorul seminarial *Roman R. Ciorogariu*, cu o alocuțiune înălțătoare de inimă.

Induioșat, P. S. Sa Episcopul mulțumește în termeni foarte afectuoși pentru semnele calde de dragoste și de alipire ce i-se aduc.

P. S. Sa a folosit în urmă prilejul acesta, pentru a distinge cu brâu roșu pe diaconul *Dr. Teodor Boiș*, profesor seminarial.

Terminându-se recepțiunile, P. S. Sa a reținut la ospitala-i masă, la care erau oficioși toți oficerii români din garnisoana din Arad, pe mai mulți fruntași din cler și mireni.

— **Decorat.** Regele Carol a distins pe I. P. S. Sa mitropolitul *Vladimir de Repta*, acordându-i marele cordon al ordinului „Coroana României”. În numele regelui, decorația precum și

decretul referitor au fost înmănați de către secretarul consuiatului românului dl George Gallin. Importanța distincțiunii residă în faptul, că regele a dat pentru prima oară de 40 ani, o decorație unui prelat român din alt stat.

— **Un profesor român atacat.** Într'un număr dela Noemvrie *Hirlap* publicase o notiță răutăcioasă despre Dr. Florian, Stan, unul dintre cei mai buni profesori dela gimnaziul nostru român din Arad. Profesorul „valah” a fost unul dintre cei care în 1881 au pîngărit steagul maghiar, răscumpărându-l bucăți, pentru care fapt a fost pedesit pierderea catedrei. Scriitorul ungar și-a dat mat mirarea, cum se poate, ca dl Dr. Stan, după cele întâmplute să fie tot pe la gimnaziul din Beiuș.

Dl Stan a făcut proces contra lui acesteia calomnii, *Cornel Baresy*.

În zilele trecute s'a și pertractat în inaintea tribunalului din Budapesta.

Și ce s'a adevărit? Că adevărat dl Stan n-a fost pedesit nici odată, la s'a provocându-se că a fost rău informat, a ceri Foile maghiare scriu, a și primit-o.

Dacă e adevărat, e păcat de genul. Acești imbecili ai condeiului, cari strînși în regretă „c-au fost rău informați”, nu pot fi în cu morala creștină.

— **Rescumpărări de felicitări** nou în favorul zidirii „Reuniunii de ceti” *Jebel*:

Vincentiu Pop, 5 cor.; Ioan Ionescu, pa 3 cor.; Ioan Surlașiu, capelan, 3 cor.; R. Iorgoviciu, paroh, 2 cor.; Grigorie Paliiu, 1 cor.; Ioan Maier, medic, 1 cor.; Vasile inv. pens. 1 cor.; George Turic, paroh din C 2 cor. și Sidonia Rașu, inv. 1 cor. — 18 cor.

† **Aureliu Trif**, colaborator al „Tribunei”, Joi dimineața, la 29 I. curentă, lungi suferințe, în etate de 40 ani cedat în Sibiu. O boală de piept i-a pus capăt vieții și i-a răpit din mână condeiul, cu care a făcut bune servicii neamului și bisericeii. A fost un muncitor conștient pe terenul gazetăriei române și avea judecată sănătoasă și o espunere clară a vederilor sale. Și-a început cariera la Dreptul din Timișoara, după a cărei apunere a ecut la „Tribuna Poporului” în Arad, de unde a venit la „Tribuna” din Sibiu, du

ca vre-un mușchiu al feței sale să se fi mișcat, meșterul Costică se duse să se observe într'însa mult și cu luare aminte.

Apoi, reluând o poză mai naturală, se întoarse spre mine, murmurând cu o nutră mulțumită.

— Să surprinzi natura, aceasta e culmea artei noastre!... Hâm! ah! ah!

Apoi se duse să mănânce o castană în fața oglinzii; apoi a doua, a treia, însoțind fiecare castană cu câte un Hâm! ah! ah! resonător.

— Aceasta Didinică, e foarte draguț din partea ei că... Nu! e rău, surd! Și reincepu înălțând tonul.

— Această Didinică, e... Nu! moale.

Să reincepem!

— Această Didinică, e foarte draguț din partea ei, că s'a gândit așa da! — la iustrul ei profesor... lustru pro... lustru profesor! Oh! acești R! ce greutate în arta noastră!...

— Domnul m'a chemat?... zise întrând o respectabilă menajeră.

— Nu! fata mea.

— Ah! credeam că...

— Nu! nu, poți pleca... Ba nu! stai nițel, mi-am luat seama: ia această bonbonieră și du-o numai decât d-lui Pitulice, directorul teatrului *Nebuniilor Buceștene*. Vei adăoge și cartă mea. Dute...

VII.

Uf! Văd ear lumina zilei!

Mă aflu, fără îndoială, în cabinetul direcțiunei teatrului *Nebuniilor*. Pereții sunt acoperiți cu fotografii împodobite cu dedicații din partea unor autori celebri, actori renumiți și actrițe bine căp-

tușite. Într'un colț un teanc de manuscripte doarme sub praț; pe masă, mulțime de ziare, câte-va a fișe, scrisori și tot ce trebuie pentru scris.

Pitulice e cufundat în fotelul său directorial și stă de vorbă cu șeful său de decoruri.

— Adu-ți aminte, prietene, că economiile cât de mici sunt bune...

Al treilea act al piesei, pe care o jucăm, trebuia să se petreacă într'un *debit de tutun*, dar avem o minunată *strimtoare în Carpați*.

Ei bine, am pus să se modifice pieza în sensul acesta și numai mulțumită acestei schimbări imi sunt îndatorăți autorii, că au suferit numai o jumătate de cadere. Uite, câte-va flori artificiale desfăcute dela pălăriile vechi ale nevastăii, veți face din ele buchete, care vor putea servi. Ah!... ia și această bonbonieră verde — stai să deșert mai întâi castanele — o vei îndona cu călț; vom avea trebuință de dansa pentru pieză: *Prânzesc la mama*. Dute!...

VIII.

Cât timp voi fi stat în acea afurisită magazie de decoruri, nu știu.

În fine într'o seară sunt scoasă din cutie și expusă pe o masă încărcată cu ciudate obiecte de mucava zugrăvită, între două buchete cu miros de ulei și de praț. O mare și grea cortină se ridică și eu sunt inundată de lumină.

Nu mai încape îndoială, sunt la teatru! Joc comedie!

Dar!... nu mă înșel!... Marița! E Marița care intră pe scenă! Inima-mi bate!... Ea mă privește curios. Ori mă recunoaște? E încă mai frumoasă pe scenă.

Cum o aplaudă!... Bravo, Marițico!

Într'o benoară observ pe cocoana influentă cum conversează rîzând după evantai; și uite la orchestră pe Costică, pe ilustrul Costică, care se pleacă spre criticul influent: *eleva mea!... domnule, eleva mea!... Și în avanscenă... da!... E Didina!* Este furioasă de succesul Mariței... Nu e singură în loge? Negreșit!... E cu fostul prefect, dl Jenică X..., căruia îi datorez toate pățaniile mele.

Dar' pieza se isprăvește în aplauze. Marița e rechemată, i-se aruncă flori. Cortina cade.

Marița pleacă!... nu... tremur!... Se înto spre mine... Mă ia, mă duce! Mă aflu în loc... Mă sărută... și plângem amândouă.

IX.

Sunt fericită: aci se termină istoria m

Mă aflu lângă scumpa mea Marița. Mă cut o colivie frumoasă de cristal și mă odihnesc pe o periniță de satir alb... în odaia ei.

p. conform

Don José.

Un sfat pe zi.

Petele de sânge dispar de pe ori-ce obiect întrebuițându-se o soluțiune slabă de cristal de sodă, pe care se toarnă pe urmă o soluțiune de alun.

Cum se poate destupa o sticlă. Moaie o cărpă în apă fierbinte și înțoașoară gâtul sticlei în dreptul unde e dopul. După trei minute, dilatațiunea se produce și dopul se scoate cu înlesnire.

...a făcut în Seghedin pe-
ei luni, dictată într'un proces
Tribunei Poporului», ear la
a trecut la «Telegraful Român»
a serviciu bune arhidiecesei și ca
esactor consistorial.

...năntarea regretatului nostru fost
s'a făcut Sâmbata, 13 Ianuarie n. la
a. din locuința din strada Sei-
(Konrad'sche Wiese).

...plânge neconsolata soție Eiena
untean, bătrâna sa mamă Elisa-
ăduvă preteasa, surorile Valeria m.
t, Emilia m. Oprisa și Ana m. Foltea,
și fratele Axente Trii, învățător gr.
nău.

...ce-ie cerul mângăere, iar celui răposat

Rudnay — decorat. Majestatea Sa a
capitanul suprem al poliției din Bu-
cu crucea mică a ordinului Sf. Ștefan. În
Rudnay, se șue, Casina națională, acest
șovinistilor, a pornit un adevărat boicot,
n-a tratat tocmai cu mânuși, cum se
câtiva membrii ai casinei, inscenatori ai
lui din sala comitatului Pest. Marii ca-
re-o 200 de inși au iscalit atunci o pro-
de eschidere aiui Rudnay din Casină.
ul Casinei s'a ocupat de atunci mai de
afacerea Rudnay, n-a adus însă ho-
re și ziarele șoviniste se laudă de săpămâni,
Rudnay va fi eschis. În stadiul acesta al afa-
vine decorația Regelui. Săi vedem acum pe
cavaleri, nu cumva vor discualifica și pe
ancise Fostij I.

Din tainele unei episcopii. Sigismund
veteranul de 85 ani episcop catolic al
et, s'a retras mai de unăzi în pensiune.
a a înregistrat atunci simplamente faptul,
un, s'au ivit deodată se zăzii în jurul afa-
... Mărele coalitiei întrese acum din afacerea
Bubies, o acuzație gravă în contra guvernului,
care iar îl silite pe Bubies sa aozică, spunând că
aceasta ar fi dorinta expresă a Majestații Sale.
Bătrânul episcop n'a dănușit pânăcum s'vonul
acesta. Ziarele guvernului însă zic, că episcopul
a trebuit să piece nume pentru bătrânețe, ne-
mai putând fignji alăgerile coasesei și mai ales
arora ei care, încă un par a ajungeau în falim-
ent. Adevărul, precum s'arunță însă este, că
Bubies, deși de fapt e demisionat, respectiv ab-
... cimp amical — dar nominal și azi dă-
... e episcopul Casoviei. Episcopia — ca situa-
... de drent public și-a mentit-o, — dar anumite
... enturi legate de dansa, nu mai poate exersa,
răci d'accea a abia. Pe aceea le implinește coad-
... itorul Fischer Colbne, o comitate a clerului ca-
... tolic, care se zice ca va fi viitorul primat al Un-
... gariel. Fischer Colbne un imam al curții, om tinăr
... arna de trezeci și vre-o câțiva de ani, a făcut
... foarte repede cameră, de aci se esplică bănuiala,
... bătrânul episcop ar fi fost pensionat pentru ha-
... taru, lui Are însă afacerea și o altă platformă, în
... care jecă rol o droaie de pungași, eschrochi,
... urari, în mrejele cărora a ajuns neputinciosul
... episcop și de aci a trebuit apărută averea mate-
... a diecesei. Bătrânul episcop avea adevă o
... me foarte costisitoare: aduna antichități.
... auu apromiat pe episcop, au abuzat de
... a ablicione a sa și l-au făcut să cumpere
... de pum preț, cu zeci de mii florini. Chi-
... suela acesta a zdruncinat atât de mult fi-
... de diecesei, cât a provocat intervenția gu-
... nului. Sute de mii au dispărut, despre care
... gneni nu șau să... o socoteală. Zilele
... auto, precum stăruim, s'a prezintat consilierul
... ministerial Tort Gyula, încredințat cu suprave-
... ghera averilor fundapostale, la șeful detectivilor
... Krecsany, făcând arătare din încredințarea mini-
... strului de eolic, în contra unei bande necunoscut
... de pungași, cari l-au ușchet pe Bubies cu sute mii
... de florini. În urmarea arătării, poliția a citat ieri
... o grămadă de culegători de antichități din Bu-
... dapesta.

Se zice, că vor ieși la iveală mari scandale.

— Fidanțare. Elvira Belcea Popescu din
Văluș și Traian Plasin, ecolog Caransebeș fi-
danțari.

Felicitările noastre!

— Căți Sași sunt în America? Mihail
Binder, administratorul societății de editură arde-
leană din Erie (Siebenbürger Verlagsgesellschaft)
și-a luat osteneala a face recensământul Sașilor
emigrați în America. Numărul total al acestor emi-
granți împrăștiati în 54 orașe este 7026, din care
2239 femei. Cei mai mulți sunt în Cleveland (Ohio),
unde se află 1068, apoi vine Newcastle (Pensyl-
vania) cu 625 sași. În 5 orașe sunt peste 500
Sași, în 11 peste 200, în 16 peste 100 în 25
peste 50.

— S-a deschis prăvălia de coloniale a lui
Rudolf Baumann Arad, Piața Tököly în colțul
străzii Lázár Vilmos. Un isvor bun de cumpă-
rare recunoscut pentru fructele proaspete de tot
felul, apoi vin, tea și rum.

Cerând sprijinul marelui publ. remân cu
deosebită stimă: Baumann Rudolf.

— Exclusiv bere de Schwehat, cuhnă de
casă admirabilă; zi de zi muzică țigănească în
locul de întâlnire al inteligenței Kovács și No-
volny.

INVITĂRI ȘI PETRECERİ.

Concert Kneisel în Arad. Profes-
sorul de conservator A. Kneisel un artist
de violină de renume universal, meșterul
lui Kubelik va da mâne, Marți seara, un
concert în noua sală festivă a industriașilor.
Di Kneisel a dat deja concert în toate
centrele românești, Sibiiu, Brașov, Lugoj,
etc. și presa noastră l-a apreciat pretutindeni
în termeni superlativi. Ne-a arătat și două
epistole, autografe ale M. S. Reginei Ro-
mâniei, înaintea căreia a concertat de două
ori, câștigând înalta și cea mai magulitoare
apreciere. Programul este următorul: 1)
Tartini: Sonată. 2) Weinawsky: Fantasia. 3)
Beethoven: Concert de violină. 4) Sarasate:
Viață de țigani. 5) Chopin: Nocturna. 6)
Paganini: Dans de staffii. 7) Bach I. S.:
Arie. 8) Ruzisel: Rapsodie română. 9) Pa-
ganini: Aria Moise pe coarda G. 10) Io-
achim Brahms: Dansuri maghiare. 11) Saint
Saens: Havanaise. 12) Bazini: Le rond des
Lutins. 13) Knaisel: Fantasie sârbă. D-nul
Kneisel cere spriginul publicului românesc,
care i-a dovedit atâtea simpatii în alte părți
și pe care îl merită arta desăvârșită pe care
d-sa este desăvârșit stăpân.

Un interes deosebit se manifestă de
altfel pentru concertul Kneisel și din partea
publicului străin.

Redactor responsabil: Sever Bocu.
Editor-proprietar: George Nichte.

Din una sau din alta cauză

mulți copii nu se desvoaltă, mai ales din cauza
morburilor ce se ivesc în decursul creșterei. În
adevăr e uimitor rezultat ce-l face în atari cazuri
EMULSIO SCOTIAN, care face posibil, ca copi-
lul și pe vremea, creșterei dinților să treacă peste
morburile ce se ivesc atunci.

EMULSIO SCOTIAN se pregătește din cel
mai fin oleu din ficat de știucă amestecat cu să-
ruri phorphorice natrice.

Emblema EMULSIO SCOTIAN, «un pescar,
ce pe spate duce o mare știucă».

Se poate căpăta în ori ce apotecă.

Cu provocare la aceasta carte, pe lângă trimiterea
a unor timbre de 75 fileri, trimis fără altă cheltuială
1 sticlă de probă.

Apoteca orășănească a lui Emil Budai
Budapesta, IV., strada Vác nr. 34-50.

Prețul unei sticle origine e de 2.50 cor.

Află aplicare momentan
3 culegători tipografii
buni
în tipografia „Tribunei“.

Mersul trenurilor.

Valabil dela 1 Oct. 1915.

ARAD—BUDAPESTA.

	acc.	pers.	pers.
Arad, pleacă	4.16 dim.	11.25 a. m.	9.30 seara
Sofronya	—	11.41	9.48
Curtici	4.36	11.55	10.03
Lökösháza	—	12.10	10.21
Chitighaz	4.50	12.26	10.40
Ciaba	5.17	12.59	11.24
Szolnok	7.17	4.13	2.34
Bpesta, sosește	9.35 seara	7.20 seara	6.10 dim.

BUDAPESTA—ARAD.

	acc.	pers.	pers.
Bpesta, pleacă	7.25 dim.	8.10 dim.	10.— seara
Szolnok	9.16	10.56	1.—
Ciaba	11.11	1.28	4.09
Chitighaz	11.30	2.29	4.58
Lökösháza	—	2.51	5.21
Curtici	11.54	3.05	5.38
Sofronya	—	3.15	5.50
Arad, sosește	12.12 d. m.	3.29 d. m.	6.05 dim.

ARAD—SEGHEĐIN.

	pers.	pers.	pers.
Arad, pleacă	4.50 dim.	4.06 d. m.	7.10 dim.
Pecica	5.33	4.39	7.54
Bătașia	6.01	5.01	8.21
Mezőhegyes	6.38	5.30	8.57
Nádlaç	7.26	6.31	9.48
Makó	8.02	7.13	10.29
Seghedin, sos.	9.35	8.31	11.49

SEGHEĐIN—ARAD.

	pers.	pers.	pers.
Seghedin, pl.	4.00 dim.	6.29 seara	3.23 d. m.
Makó	5.05	7.30	4.17
Nádlaç	5.59	8.13	4.53
Mezőhegyes	6.30	8.46	5.23
Bătașia	7.31	9.33	6.02
Pecica	7.58	9.57	6.59
Arad, sosește	8.35	10.33	6.17

ARAD—TEIUȘ.

	acc.	pers.	pers.
Arad, pleacă	12.22 d. m.	4.29 d. m.	6.35 dim.
Ghioroc	—	4.35	7.06
Radna-Lipova	12.56	4.59	7.29
Soborșin	1.50	6.55	8.47
Murăș-IIia	2.31	7.55	9.42
Deva	2.56	8.44	10.27
Simeria (Piski)	3.07	8.58	10.41
Orăștia	3.32	9.45	11.24
Vințul-de-jos	3.53	10.30	12.04
Alba-Iulia	4.15	10.49	12.24
Teiuș, sosește	7.36 seara	11.25 seara	12.58 d. m.

TEIUȘ—ARAD.

	pers.	acc.	pers.
Teiuș, pleacă	3.55 dim.	8.55 dim.	2.— d. m.
Alba-Iulia	4.23	9.30	2.28
Vințul-de-jos	4.44	11.47	2.48
Orăștie	5.33	12.33	3.33
Simeria (Piski)	5.59	12.50	3.57
Deva	6.29	1.16	4.27
Murăș-IIia	7.06	1.41	5.05
Soborșin	8.15	2.32	6.19
Radna-Lipova	9.34	3.23	7.34
Ghioroc	10.10	—	8.10
Arad, sosește	10.50 a. m.	4.01 d. m.	8.50 seara

ARAD—TIMIȘOARA.

	pers.	pers.	pers.
Arad, pleacă	6.15 dim.	12.17 d. m.	5.— seara
Aradul-nou	6.25	12.28	5.21
Vinga	6.55	12.56	6.14
Timișoara, sos.	7.44	1.45	7.39

TIMIȘOARA—ARAD.

	pers.	pers.	pers.
Timișoara, pl.	8.25 dim.	2.10 d. m.	9.17 seara
Vinga	9.45	3.03	10.17
Aradul-nou	10.27	3.33	11.49
Arad, sosește	10.40	3.42	00.95

Dacă suferi de reumă și răceală
 și cumpără o sticlă de **Dr. Flesch**
 spirt de reumă
 care vindecă reuma, răceala, durerea de mână, picioare,
 spate și șele, slăbirea mânilor și picioarelor, durerile în
 oase din bătaie, sforțări, selintiri și umflăturile, mai în
 grabă de cât ori-oe alt medicament. Influența se poate ve-
 dea în timpul cel mai scurt, chiar și la morburile vechi
 la care n'a folosit nici un alt medicament. Se
 poate căpăta la inventatorul și la pregătitorul lui
Dr. Flesch Emil Győr — Baross-ut Nr. 24.
 Budapesta, magazinul prim în apotecile lui Török Ioanif
 Budapesta VI. Király-u. 12. și Andrassy-ut 26
 O sticlă de 1/2 litri 2 cor. La o folosire mai îndelun-
 gată, pentru o sticlă „familiară“ preț 5 cor., din care 2
 sau 3 la dispoziție le trimitem pe lingă ramburs postal.

Brutăria „Margareta“

lucrează exclusiv cu
putere manuală
 și produce
pâinea de casă cea mai bună
 cea mai gustoasă și cea mai nutritivă.
Kgr. 8, 9 și 11 cruceri.

Se transportă acasă, chiar și cantitatea
 cea mai mică — în orice timp.
 Comandele de probă sunt mai potrivite
 pe cărți postale.

Brutăria de pâine de casă
„MARGARETA“
 Kossuth-u. în colț cu Varjassy József-u.
 ARAD

Intemeiat la 1850.

PIANE

Între plăcerile vieții familiare, fără în-
 doială se ține și pianul, ce în magazinul
 meu se găsește în forme noi, dela 700
 cor. în sus, iar cele folosite dela 200 cor.
 începând.

Folosirea de pian, pe lună 8 coroane.
 Tocmirea pianelor în provincie și în
 loc, o îndeplinește prin adjutantul meu
 de specialitate.

În biblioteca mea de împrumutare
 în care se găsesc opuri literare în limba
 maghiară, germană și franceză în cel mai
 mare schimb. Prețul de citit pe lună e 1
 cor. iar după volum 8 fleri,

Krispin József

Arad, Deák Ferencz-utca 28.

An nou fericit, poftesc tuturor clienților mei!

Moszkovitz Zsigmond
 ARAD
 (Szinházi épület)

Brunner Béla

prăvălie de specialități pentru doamne și domni
ARAD
 Szabadság-tér nr. 20
 (Colțul străzii Forray. palatul Contelui Nádasdy)

Recomandă magazinul său bogat asortat, unde se găsesc întotdeauna
 cele mai noi articole de modă și de sezon.

Mare asortiment de obiecte de lux, cu preț redus.
 Mare asortiment de parfumerii franceze și engleze.
 Magazinul principal al fabricii de mănuși Hauerli I. & Comp.
Prețuri eftine. Serviciu prompt.
 Comandele din provincie se execută fără cea mai mică amânare.

WANNEK FERENCZ

POSOMANTAR ȘI NĂSTURAR
 Arad, Andrassy-tér 20. (palatul Fischer Eliz).

T. cz. Arad, datul postal.

Am onoarea a Vă aduce la cunoștință, că din 1 August a. e. mi-am
 transpus
atelierul de posomantărie și năsturărie
 în Andrassy-tér 20 (palatul Fischer Eliz)

Nizuința mea va fi ca și până acuma, a execută cu cea mai mare
 promptitudine orice lucrări ar cădea în bransa asta.
 Certindu-vă deci sprijinul, semnez cu deosebită stîmă

WANNEK FERENCZ
 posomantar și năsturar, — Arad, Andrassy-tér 20.

Important!

Pentru Dame și Domni

articole de precauțiune din gumi franțuzesc
 și american, se poate căpăta bucata cu 40 fil.
 6 bucăți cu 2 coroane.
 Bureți parisieni se capătă cu 70 fil. bucata
 în apoteca lui

Földes Kelemen

ARAD.

5 Cor. și . mai ..mult.. pe . zi!

Societatea de cioraperie de casă.

Se caută persoane de ambele sexe, la mașina noastră. Lucru simplu
 și lute, — pentru întreg anul acasă. Nu se cere nici o cunoștință
 de mai înainte. Depărtarea nu are a face. Lucrul îl cumpărăm noi.

Societatea de mașini pentru cioraperie pentru lucrat acasă.
THOS. H. WHITTICK & Co.,
 Budapest, IV. Havas-ateza 3—365.
 PRAG, Petersplatz 7,—365.

Băcănie! Pește de Dunăre de la Orșova!

Aduc cu stîmă la cunoștința on. public, că mi-am deschis
 în Arad, Salaaz-u. Nr. 1, casa d-lui Lőcs Rezső jun., o prăvălie de
**Pește de Dunăre dela Orșova, fructe
 sudice și mere din Ardeal**

unde în fie-care zi se capătă pește proaspăt din ghiță, fructe
 sudice și mere din Ardeal cu prețurile cele mai ieftine, trans-
 portate la casă în cantitate oată de mică, după model budapestan,
 unde în tot locul se înlocuște cu pește carnea enorm de scumpă.
 Serviciu punctual și repede. Rog protecția on. public.

I. LUTTWAK
 conducător plenipotențiat al prăvăliei.
 Comandele pe postă rog a le adresa: Luttwak I., Salaaz-u.
 nr. 1, Arad, — unde în câteva ceasuri se vor efectui și expoda-

182589

Pentru vinderea
în comisiune a

Marelui Magazin de assortimente de sticlă

de porcelan, maiolică, vase de piatră, obiecte de lux, vase, lampe de masă și candelabre, oglinzi, obiecte de argint, alpacca și nickel, deeoruri pentru odăi și mese, acomodată pentru aranjamente casnice, începând dela calitatea cea mai fină până la cea mai ordinară sunt neasămănător de convenabile.

Toate acestea, se vind pe prețuri foarte moderate — în prăvălia mea, situată pe

Szabadság-tér 21.

■ Efectuesc foarte punctual comande de sticlărie. ■

Cu stimă: **Klohs Adolf.**

POMPE DE VIN

reg. ung. priv. și țevi de gumi calitatea cea mai bună.

Din cilindrul pompei se scurge vinul până la cel din urmă strop, iar sămburii de struguri, coaja și alte părți necurate se îndepărtează numai de cât, prin acțiunea pompei nu se strică și nici vinul nu se poate strica. Pentru funcționarea pompei se dă o garanță pe 3 ani (reparație gratuită).

PUMPE DE FOC

258

cu venturii rotunde. Pentru comune foarte potrivite, de care ce a înțelegerea de apă nesăpșă ori murdara nu abzie serviciul. Pentru funcționarea regulată a mașinii se primește garanție pe 3 ani (reparație gratuită). Șurube potrivite unitare și țevi de căneșă din lăuntru cătușite cu gumi cu prețurile cele mai ieftine.

Fântâni cu țevile trebuincioase în preț de fabrică.

HÖNIG OTTO

fabricator de pompe reg. ung. priv.

Arad, Kákóczy-utca 27.

Stropitori de vie se primesc spre reparare.

Anunț!

Am onoare a aduce la cunoștință că am deschis în Arad. — strada lemnului (Fa-utca) — No. 1. o fabrică de mașini agronomice

sub firma înregistrată la tribunalul comercial

VULCU J. MAXIM

Dispunând de mijloace îndestulătoare și sprijinit pe experiențele mele extinse făcute în

o o Austro-ungaria, Germania și America o o
mă aflu în plăcută poziție a produce și servi pe onoratul public
o o o cu tot felul de mașini agronomice o o o
din material de prima clasă și pe lângă prețurile cele mai avantajoase. o o o

În special fabric, diverse mașini de sămănat, secerat, sfărâmatoare de encuruz, mașini de săpat, de tăiat nutreț la vite, ciururi, pluguri (Șeitană), prese de vin, pompe precum și alte articole de pivnițarie și instalațiuni de mori, joagăre și țigăriile mici și mari, după cele mai moderne și mai practice sisteme recunoscute în branșele mașinării sus numite.

Procur, mijlocind prețurile cele mai avantajoase, mașini de abor și treerătoare, motoare de benzin, petrolen, spirit sau gaz, garantând totdeauna, atât de construcțiunea mașinilor cât și de materialul cel mai bun.

Efectuez totdeauna lucruri de lăcătușerie și tot felul de reparaturi de mașini,

cu prețuri foarte moderate, pe lângă serviciu cinsit o o o o o o o și prompt. o o o o o o o

Picăturile balsamice „MARIA-RADNA“

pentru răni și stomac, ajută iute și sigur în multe boale, ca d. ex. dureri, colici de stomac, boli vechi de stomac și lipsei de apetit, contra reumei, junghiurilor, colice și durere de cap, estern la răni timpurii, la sgărieturii, la scrinteli și ruperi de oase, contra reumei și durerii de oase.

Un flacon: prețul 30 fil., 10 flacoane Cor. 3.— francat.

Pastilele — SENECA

Medicină sigură contra tusei, troanei, răcelii, influenței. Cutia 1. Cor., 10 cutii franco 8. Cor.

Se poate căpăta la **Kassuth Pál, Szent Mária**. gyógyszerháza, Arad, Boros-Béni-tér 15 sz.

Centauria!

Cel mai minunat întăritor de stomac! Depărtează frigurile stomacale, colicele, lipsa de scaun, diaree, răceli și multe alte boale diferite.

O scrisoare de mulțumită.

Stimate domnule apotecar! Pentru admirabila DV teo întăritoare de stomac nu vă pot mulțumi din destul și regret că nu o pot recomanda în deajuns pentru a fi cunoscută binefacerea ei. Doi colegi ai mei vă vor comanda zilele astea câte-va pachete din teea „CENTAURIA“. Eu vă mulțumesc și vă rog a-mi mai trimite încă un pachet mare pentru oaste 2 cor. Cu stimă: Ion Luca, Inv.